

Arvingar till Sören Eriksson Lax

I vårt föregående nummer publicerade vi Bo Forsströms utredning om ättlingarna till den Erik som vi kallade "ur-Lax". Ett nyckeldokument i sammanhanget är ett protokoll från vårtinget i Tanum 1711. – Se sid. 15.

Anno 1711 den 5 och 6 maj laga ting med allmoge av Tanums härad.

§8. S. d. förekom sockenskräddaren *Bryngiell Andersson* uti Sööby i Luurs socken, givandes tillkänna att han av sal. *Sören Eriksson Laxes* på Rossöön arvingar, hade sig tillhandlat 1/2 av odelshemmanet Sööby uti Luurs socken beläget, för 30 daler kurant ---, och det med sådant villkor, att emedan han gården nu uti dessa svåra krigstiderna antager, och hemmanet ock illa hanterat är, till sina hus, gärdesgårdar, och mera, så skulle han där emot undfå och behålla, hela den summan, som sal. *Sören Lax* för berörda hemman utgivit hade, där någon av odelsmännen ville det igen lösa.

Kronans befallningsman välbde *Jonas Eriksson* samt nämndemannen *Anders Hansson* i Hogar, och många flera av nämnden, var bekant, att sal. *Trulls Eriksson* i Kierneboo änka, hustru *Booel Torstensdotter* och hennes son *Torsten Trullsson* i Kierneboo, på dess sal. fadersbroderläggs vägnar, samt *Anders Björnsson* i Kierneboo på sin sal. fadersbroderläggs vägnar, så ock *Erik Hansson* i Tårgunne på systerläges vägnar, hade samtliga sal. *Sören Eriksson Laxes* arvingar panterättighet och egendom uti Sööby, näml. halva hemmanet Sööby av 2 1/2 tunna landsskyld bestående, emot berörda summa, till *Bryngel Anderson* uti Sööby upplåtit och det under sådana villkor och konditioner som förutberört är. Varande av dem berättat, det sal. *Erik Laxes* i Strömstad barn, däriifrån uteslutna voro sköhta [?], emedan deras fader till sin sal. broder, så mycket skyldig vara skulle, att dess barn, där uti ingen arvsdel kunde bekomma.

Fördenskull kunde tingsrätten icke underlåta på begäran, *Bryngel Andersson* till säkerhet, detta uti protokollet införa och anteckna **Uppbud** För sockenskräddaren *Bryngel Andersson* i Sööby i Luurs socken blev halva hemmanet Sööby av 2 1/2 tunna landsskyld bestående, som han sig tillhandlat av samtl. sal. *Sören Laxes* på Rossöön arv uti näml. *Torsten Trullsson* i Kierneboo, *Anders Björnsson* ibdim och *Hans Erikson* i Torgunne för 35 Rdr kurant eller 52 dr smt 16/: efter det kontrakt som ovan för uti protokollo finnes uppbudit

Avskriften har jag (BH) fått från Kjell Samuelsson. För att underlätta läsandet har jag kursiverat personnamn och delvis moderniserat stavningen.

Kingen (rakt söder om *o* i *ägor*), boningshus, en mindre bod och en stor lagård. Tydligt har Olaus flyttat ut redan innan det laga skiftet.

Från början är det inte avgjort hur lotterna B och C skall fördelas mellan Olof och hans styvfår. Man var inställd på lottdragning, "då, innan lotten drogs, Jacob Olsson förklarade sig vara nöjd med den norra och Olof Andersson med den södra, och äger den förra att utan afgift bo kvar i 3ne år herefter".

Under de närmaste åren bygger så Jacob boningshus och uthus på den anvisade marken. Jacob är då 72, Helena 67 och dottersonen Samuel 13.

Samuel Hansson och Martha Mattisdotter

Jakob avlider 1841, Helena 1845. Tjugoårige Samuel är ensam på gården (förutom tjänstefolk förstås). På våren 1849 dör Olaus på Kingen. Samuel har fattat tycke för pigan där, Martha Mattisdotter från Rönnö, och de gifter sig på hösten samma år. De får med tiden sex barn, **generation 7**.

Samuel Hansson dör sommaren 1873. Någon gång har han byggt ett större boningshus, det som visas på omslagsbilden till detta nummer.

Samuel har då fått uppleva hur äldsta dottern, Hilma, råkat i olycka, gift sig med barnafadern, avlidit i februari 1869 i sviterna efter förlossningen, och hur hans första barnbarn dör två månader senare. Han har fått uppleva hur artonårige sonen Johan Alfred drunknar i december 1870, tillsammans med fyra andra män. (Vi återkommer till denna sjuolycka vid tillfälle.)

Efter sig lämnar Samuel en gård med nybyggt bostadshus, änkan Martha och barnen Charlotta (16), Maria (14), Julia (12) och Anders (9).

År 1881 skiftas gården mellan de fyra barnen. De äldsta flickorna är då gifta, Charlotta med Axel Zimmerman (1858 1942) från Saltö, Maria med Carl Johan Olausson (1856 1895) från Lilla Båleröd, Skee. De båda paren bebygger sina nya ägor, i Skasslet (se bild sid. 13), resp. i Myrarna (den gamla tjärnen / mossen som nu är utdikad och odlingsbar). Carl Johan i Myrane drunknar i december 1895 (se *ViSif* nr 19).

Julia gifter sig 1885 med Albin Andersson från Galtö. Paret köper Botten, en avstyckning från Kingen. De får två barn som dock båda dör unga. När även Albin dör säljer Julia gården Botten till svågern Axel Zimmerman och flyttar hem till sin mor, och får namnet "Martha-Julia".

Lillpojken Anders Samuelsson emigrerar till San Fransisco där han blir sjökaptan och kallar sig Andrew Samuels.

Nu är vi framme vid tiden kring 1900. Slut för den här gången!